

УДК 330.3

Васильєва О.О.

д-р екон. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ЛІДЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Розвиток цивілізації на сучасному етапі перевищує шість із дев'яти планетарних кордонів, що вказує на те, що Земля сьогодні знаходиться

далеко за межами безпечного робочого простору для людства. Деякі з основних причин цієї проблеми полягають у надмірному видобутку природних ресурсів і надмірному споживанні, особливо в заможніших країнах з високим профілем викидів вуглецю. Перехід до сталого майбутнього суспільства вимагає інноваційних рішень для пом'якшення впливу та адаптації до наслідків взаємопов'язаних і складних глобальних екологічних проблем.

Глобальний ландшафт зазнає швидких трансформацій у різних сферах, таких як продукти, технології та економіка, причому все більше уваги приділяється підприємництву як каталізатору зростання економіки. Підприємницьке лідерство вважається незамінним для процвітання фірм і сприяння інноваціям. Цей підхід поєднує підприємницькі здібності з лідерськими якостями і є важливим для просування інновацій, незалежно від розміру компанії чи структури. Корпоративний світ сповнений несподіваних викликів, і інновації можуть допомогти підприємствам зберегти конкурентну перевагу, а також підвищити прибутковість бізнесу, інновації забезпечують більшу гнучкість і сприяють зростанню.

У більшості підприємств кілька конкурентів пропонують подібні товари та послуги, тому інновації можуть допомогти виділити компанію серед конкурентів. Водночас стійкість стає все більш важливою для оцінки корпоративних показників ефективності, підкреслюючи необхідність прийняття інноваційних рішень для гарантування довгострокової життєздатності та екологічного добробуту. Лідерська поведінка підприємців має значний вплив на створення середовища, яке сприяє інноваційній поведінці серед працівників малих підприємств. Компанії з конкурентною перевагою створюють вартість шляхом скорочення витрат, виявлення можливостей і подолання перешкод. Підприємницьке лідерство пов'язане з конкурентною перевагою, оскільки воно заохочує інновації, що має значний вплив на ринкову позицію та результативність фірми.

Однак недостатньо виявлення основних механізмів, за допомогою яких лідери впливають на організаційні процеси, наприклад, стимулювання інновацій, необхідно виявити психологічні механізми, що лежать в основі взаємозв'язку між підприємницьким лідерством та інноваційною поведінкою працівників, припускаючи, що підприємницьке лідерство зменшує невизначеність у роботі, що призводить до більш проактивної робочої поведінки серед працівників.

Досвідчений лідер-підприємець має здатність надавати важливу інформацію та ресурси, які зміцнюють довіру працівників, тим самим сприяючи створенню стійких підприємств. Підприємницьке лідерство породжує лідерську поведінку, яка значною мірою заохочує інновації в надзвичайно складних і конкурентних умовах. Висока продуктивність є

результатом здатності підприємницьких лідерів виявляти та використовувати бізнес-можливості, заохочувати інноваційний потенціал нових підприємств і плекати креативність своїх послідовників.

Кореляція між ефективним лідерством і стійкою конкурентною перевагою, продуктивністю та інноваціями очевидна. Лідери у виробничому секторі також шукають підприємців, які можуть керувати інтеграцією інноваційних ідей у складну виробничу систему. Комплексна цифровізація виробничого процесу в Industry 4.0 вимагає скорочення термінів розвитку виробництва та інновацій. Компанії-виробники стикаються з жорсткою глобальною конкуренцією щодо нових продуктів, технології виробництва, нових матеріалів, а також організаційних або бізнес-моделей, і зазвичай використовують інновації для того, щоб впоратися з конкуренцією або отримати конкурентну перевагу за рахунок підвищення продуктивності та інших важливих для виробництва показників, таких як гнучкість або оперативність. Для багатьох виробничих компаній наявність сильного інноваційного потенціалу є критично важливим компонентом виробничого розвитку та конкурентної переваги.

Лідери повинні допомогти підлеглим розпізнати та скористатися підприємницькими можливостями, якщо вони хочуть отримати конкурентну перевагу та досягти корпоративного успіху за допомогою інновацій у динамічному та складному робочому середовищі. Якщо лідери виконують свої обов'язки відповідно до принципів підприємницького лідерства, вони не тільки пропонують інноваційні рішення проблем і справляються з труднощами, але також цінують і підтримують нові ідеї, створені співробітниками, і пропонують підходи та стратегії для заохочення інновацій і виявлення можливостей, що дає змогу та заохочує працівників випробувати себе та досліджувати, генерувати та впроваджувати нові ідеї. В результаті компанія отримує конкурентну перевагу. Ефективні інновації дозволяють організаціям швидше реагувати на зміни навколишнього середовища, що призводить до впровадження нових продуктів з меншими витратами часу та ресурсів, підвищуючи ефективність організації. Підприємницькі лідери дають змогу працівникам розвивати почуття інтелектуальної гнучкості, розпізнавати проблеми бізнесу, шукати рішення, генерувати нові цінні ідеї та пропонувати інноваційні рішення, створюючи інноваційне середовище.